

domovník jest podle § 1431 obč. zák. oprávněn domáhati se na majiteli domu vrácení zaplacené činže (rozh. č. 13381, 11667 Sb. n. s.). Podle toho, co dosud dovoděno, není věc zralá k rozhodnutí (§ 510 c. ř. s. a judikát býv. víd. nejvyššího soudního dvora č. 230).

Čís. 16236.

Nejde o zmatečnost, nýbrž o nesprávné právní posouzení, bylo-li přiznáno rekursní právo tomu, komu pozůstalostní soud uložil sestavení a předložení účetní uzávěrky (bilance).

Veřejná obchodní společnost, jejímž společníkem byl zůstavitel, není účastníkem pozůstalostního řízení, jde-li o otázku, zda má vůbec býti zřízen soupis pozůstalostního jmění, a má-li se proto postupovati podle § 106, odst. 2, nesp. pat.

(Rozh. ze dne 28. června 1937, R II 123/ 37.)

V pozůstalostní věci po Dr. Maxu O., zemřelém dne 4. prosince 1935, navrhla pozůstalá vdova u pozůstalostního soudu, aby byla sepsána likvidační bilance o veškerém jmění firem 1. Ed. O. a synové v M. Š., 2. Ed. O. a synové ve V., 3. F. a spol. ve V. a 4. H. mech. přádelny O. a spol. v M. Š. resp. aby byly inventarisovány obchodní podíly zemřelého. Pozůstalostní soud jejímu návrhu zčásti vyhověl, a to tak, že firmě jmenované pod 4. uložil, aby sepsala likvidační bilanci ke dni 4. prosince 1935 a předložila ji ve smyslu § 106, odst. 2, nesp. pat. pozůstalostnímu soudu, a firmám pod 1. až 3. uložil podle § 106 nesp. pat., aby sepsaly knihovní bilanci ke dni 4. prosince 1935 a předložily ji témuž soudu, uloživ zároveň navrhovatelce, aby do 1 měsíce po doručení usnesení pod sankcí neprovedení složila u soudu zálohu na útraty bilance. Důvody: Navrhovatelka, jež se ani výmínečně, ani bezvýmínečně k pozůstalosti po zemřelém Dr. Maxu O. nepřihlásila, jest v poslední vůli zůstavitelově ustanovena jako universální dědička. Ježto domnělá universální dědička může býti rozhodnutím soudu ve svých právech přímo dotčena, jest ji pokládati za účastnici řízení ve smyslu § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. Podle § 92 nesp. pat. možno podati návrh na soupis pozůstalosti, buď byla-li podána výmínečná dědičná přihláška, nebo na návrh nepominutelného dědice, nebo na návrh věřitele na oddělení jmění dědicova od dědictví. Žádný z uvedených případů zde není. Zákon č. 100/1931 Sb. z. a n. jest hledíc na nesp. pat. č. 208/1854 ř. z. novým právem, takže otázka výhradnosti případů uvedených v § 92 nesp. pat. v souzené věci nemusí býti řešena. Možno však dojíti k závěru, že účastník (§ 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.) nemůže míti více práv než dědic, jenž se k dědictví přihlásil výmínečně a který ručí za závazky zůstavitelovy v rozsahu vytčeném v § 802 obč. zák., neboť zákon č. 100/1931 Sb. z. a n. nerozšiřuje v žádném směru práva v § 92 nesp. pat. uvedená. Přizná-li se účastníkovi

dotčená nejvyšší míra práv, jest účastník oprávněn navrhnouti zřízení soupisu pozůstalostního jmění. Nalezne-li se obchodní, tovární nebo živnostenské jmění, má se sepsání pozůstalostního inventáře státi podle § 106 nesp. pat. ve formě účetních uzávěrek, obsahujících skutečný stav podniků anebo podílů zůstavitele, tedy nikoliv na základě poslední knihovni bilance, nýbrž na základě likvidační bilance zřízené ke dni zůstavitelova úmrtí, nevyplývá-li něco jiného ze společenských smluv, na př., že dědici zemřelého společníka se mají vypořádati se společností na základě poslední, před úmrtím zůstavitele zřízené knihovni bilance (rozh. č. 5022 Sb. n. s. a rozh. rak. nejv. soud. dvora S. Z. II/140). Také tyto efektivní bilance má sepsati společnost sama a nikoli pozůstalostní soud (§ 106 nesp. pat.) »... buď o jeho podílu předložena účetní uzávěrka). Účastníkům se přenechává potom na vůli, aby dali předloženou efektivní bilanci přezkoumati přísežnými znalci. Z jednotlivých společenských smluv vyplývá toto: Ve smlouvě ze dne 9. dubna 1874, týkající se firmy Ed. O. a synové se praví v odst. 7: »Vypořádání společnosti s dědici zemřelého společníka se stane na základě poslední, před úmrtím společníka sepsané inventury.« Z dotčené úpravy smlouvy jest jasně viděti, že tu jde o pravidelnou každoroční inventuru a nikoliv o likvidační inventuru. Ještě jasněji vyplývá vůle ta ze smlouvy ze dne 10. listopadu 1898, kterou firma E. O. a synové v M. Š. a ve V. sepsala právě při vstupu zemřelého Dr. Maxe O. do jmenované firmy. Posléz dotčená smlouva praví v třetím odstavci: »Úmrtím přistouplého společníka zaniká společenský poměr pouze se zřením na osobu zemřelého... Vypořádání společnosti s dědici Dr. Maxe O. se stane na základě poslední bilance zřízené před úmrtím jmenovaného společníka. Jeho požadavek se vyplatí v 5 stejných ročních splátkách.« Zde smluvci sjednavše smlouvu, tudíž i nynější zůstavitel, výslovně předepsali, že se vypořádání společnosti s dědici Dr. Maxe O. musí státi na základě knihovni bilance, poněvadž pouze taková se zřídí při normálním provozování obchodu. Toto ustanovení musí býti vyloženo v souvislosti s odst. 6 dotčené smlouvy, který stanoví, že Dr. Max O. není nijak zúčastněn na věcném jmění jmenované firmy. Tou smlouvou vyloučil zůstavitel výslovně sepsání likvidační bilance a jeho dědici jsou jí vázáni. (Rozh. č. 5022 Sb. n. s.) Dotčené ustanovení platí též pro firmu F. a spol. ve V., neboť ujednání ze dne 21. července 1912, uzavřené veřejnými společníky firmy O. a synové v M. Š. a V., stanoví, poukazujíc na dodatečnou smlouvu k dřívějším společenským smlouvám, že dědici zemřelého společníka vstupují ve veškerá práva zesnulého společníka. Když tedy zemřelý společník měl při vypořádání pouze nárok na knihovni bilanci, nemají ani jeho dědici více práv. Ve společenských smlouvách firmy H. mech. prádelna není nikde určeno, že se dědic po zemřelém společníkovi má vypořádati se společností na základě knihovni bilance. Z úpravy, že dědici nejsou oprávněni žádati zajištění, nelze takový úmysl vyvoditi. Poněvadž pouze účastnice navrhla zřízení soupisu pozůstalostního jmění, jest podmínkou sdělení rozvahy jediné její návrh (§ 92 nesp. pat.). Uložil proto soud jí jako účastníci složení zálohy na útraty tohoto řízení, ježto se bilancování provede pouze v jejím zájmu

a k jejímu návrhu a podnětu. Jako účastnice a domnělá universální dědička sama udala, že její dědické prohlášení závisí na výsledku bilancí. Usnesení soudu se doručuje i shora uvedeným firmám, protože i ony mohou býti rozhodnutím soudu ve svých právech přímo dotčeny, jak se to na příklad stalo v souzeném případě, kde jim bylo uloženo zřízení bilancí, ovšem pouze pod podmínkou, že navrhovatelka složí včas žádanou zálohu. Firmy jsou tedy také účastníky řízení ve smyslu § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n., jejichž okruh není omezen jen na zájemce o dědictví. **R e k u r s n í s o u d** — na rekursy uvedených firem — zamítl návrh Vilemíny O. a její rekurs odkázal na zamítající usnesení. **D ů v o d y**: Z pozůstalostních spisů je patrné, že universální dědička testamentární Vilemína O. nepodala dosud dědickou přihlášku. Sestavení likvidační bilance znamená zřízení inventury. Ve smyslu ustanovení § 92 nesp. pat. může dojít k sepsání inventáře následkem prohlášení stran pouze a) při výjimečné dědické přihlášce podle § 802 obč. zák., b) na návrh nepominutelného dědice podle § 804 obč. zák., c) na návrh věřitele na oddělení jmění. To je výpočet taxativní, který musí býti rozšiřována na jiné případy. Právem potírají stěžující si firmy napadené usnesení, jež zastává stanovisko, že také universální dědička Vilemína O. jest jako účastnice ve smyslu § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. oprávněna učiniti návrh na sepsání inventáře pozůstalostního jmění. Zákon č. 100/1931 Sb. z. a n. nezměnil v té příčině jasné ustanovení § 92 nesp. pat. ani nevyslovil, že každý účastník ve smyslu § 6 zák. č. 100 ai 1931 Sb. z. a n. jest oprávněn učiniti návrh na zřízení inventáře. Schází proto Vilemíně O. legitimace k takovému návrhu. Nezbylo tudíž než rekursům shora uvedených firem vyhověti. Se zřetelem na to, co uvedeno, poukazuje se zároveň rekurs Vilemíny O. na dotčené rozhodnutí.

N e j v y š š í s o u d zrušil k dovolacímu rekursu pozůstalé vdovy napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, aby v rozsahu zrušení znovu rozhodl.

D ů v o d y :

Zmatečnost spatřuje dovolací stěžovatelka v tom, že rekurujícími firmám, jichž byl zůstavitel veřejným společníkem, bylo přiznáno právo zasahovati do řízení a podati rekurs. Tato výtká nespadá pod žádný z důvodů zmatečnosti v § 41 zákona č. 100/1931 Sb. z. a n. a nejde proto o zmatečnost. V pravdě však uplatňuje dovolací rekurs v té příčině nesprávné právní posouzení v otázce, zda uvedené čtyři firmy byly k rekursu vůbec oprávněny. S toho hlediska je dovolací rekurs odůvodněn (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.). Jak rekurující firmy, tak dovolací stěžovatelka vycházejí souhlasně z názoru, že úkony uvedené v § 106 nesp. pat. jsou soupisem pozůstalosti. Názor ten je správný, neboť § 106 je systematicky umístěn v pátém dílu nesporného patentu, kterýžto díl má společný nadpis: »O soupisu a místopřísežném seznání jmění«, a rovněž z nadpisu § 106 nesp. pat. plyne, že jde o soupis pozůstalostního jmění. Otázka, má-li v ů b e c býti zřízen soupis

pozůstalosti, nedotýká se však již podle své podstaty ani práva, ani právního zájmu podniků, jichž společníkem byl zůstavitel. V tom směru nebyli rekurenti vůbec účastníky pozůstalostního řízení (§ 6 zákona č. 100/1931 Sb. z. a n.) a neměli z toho důvodu právo k rekursu při řešení zásadní otázky, má-li býti zřízen soupis, a má-li se proto postupovati podle § 106 nesp. pat. (§ 37 zák. č. 100/1931). Vyslovil-li pozůstalecstní soud, že se má postupovati podle § 106 nesp. pat., nemohly firmy, v nichž byl zůstavitel zúčastněn jako společník, napadati dotčený výrok pozůstalostního soudu. V té příčině je proto dovolací rekurs odůvodněn. Poněvadž se však druhá stolice nezabývala věcně dalším obsahem rekursu, nezbylo než usnésti se, jak se stalo (§§ 43, odst. 3, 46, odst. 3, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.).

Čís. 16237.

V návrhu na povolení zajišťovací exekuce, podaném u procesního soudu na základě potvrzujícího rozsudku odvolacího soudu, proti němuž bylo podáno odvolání, netřeba tvrditi předpoklady § 371 ex. ř.

(Rozh. ze dne 28. června 1937, R II 225/37.)

Vymáhající věřitelka M. živnostenská záložna, zaps. společenstvo s r. o. v B., navrhla u krajského soudu civilního v B., aby jí byla proti povinnému Vilému U. podle rozsudku krajského soudu civilního v B. ze dne 30. října 1935 Ck II 701/30 povolena k zajištění její pohledávky 5.640 Kč 85 h s 5% úroky od 1. ledna 1930 a útratami 3.053 Kč 55 h, pak pohledávky 3.623 Kč 48 h s 5% úroky od 1. ledna 1930 a útratami 1.017 Kč 85 h, jakož i útrat návrhu, exekuce knihovním záznamem nadzástavního práva na pohledávku povinného, váznoucí na pohledávkách Bedřicha F. 75.000 Kč a 46.579 Kč 20 h s přísl. ve vložce č. 241 kat. území B.-město ve vložce hlavní a ve vložkách č. 673 (C 55), č. 678 (C 7) a č. 679 (C 72, C 51) jako vedlejších. Prv ý s o u d uznal podle návrhu. R e k u r s n í s o u d návrh zamítl.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, aby znova rozhodl o rekursu povinného.

D ů v o d y :

Rekursní soud zrušil usnesení prvního soudu a návrh na povolení zajišťovací exekuce zamítl proto, že exekuční návrh nemá náležitostí předepsaných v § 54 č. 3 ex. ř., zejména, že neobsahuje údaj, že rozsudek krajského soudu civilního v B. byl potvrzen rozsudkem odvolacího soudu, a že proto jde o exekuci zajišťovací podle § 371 č. 1 ex. ř. Tomuto názoru nelze přisvědčiti. Exekuční návrh byl podán u p r o c e s n í h o s o u d u výslovně v právní věci Ck II 701/30 a obsahuje návrh na povolení exekuce zajišťovací. Podle § 370 ex. ř. jest podmín-